

УДК 657.1

І. Я. Максименко,

к. е. н., доцент кафедри обліку та оподаткування,

Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя

П. Б. Черевко,

магістрант 6 курсу, Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя

ОСОБЛИВОСТІ ВІДКРИТТЯ ЕЛЕКТРОННИХ РАХУНКІВ У КАЗНАЧЕЙСТВІ В СИСТЕМІ ЕЛЕКТРОННОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

I. Maksymenko,

cand.sc. (econ.), assistant professor of department of "Accounting and taxation" Zaporozhye National Technical University

P. Cherevko,

master, the 6th course, Zaporizhzhya National Technical University, Zaporizhzhya

OPENING FEATURES ELECTRONIC ACCOUNTS IN THE TREASURY IN ELECTRONIC ADMINISTRATION VAT

Доведено, що система електронного адміністрування податку на додану вартість призначена для безперервного оперативного контролю формування важливої складової бюджету країни — податку на додану вартість.

Визначено, що головною метою впровадження СЕА ПДВ є запобігання зловживань шляхом незаконного отримання відшкодування ПДВ із бюджету.

Проведено аналіз податкових відрахувань та бюджетних відшкодувань на прикладі ПАТ "Запоріжсталь".

It is proved that electronic administration system of VAT is designed for continuous operational control forming an important component of the national budget — VAT.

Determined that the main purpose of the introduction of VAT electron system of administration is to prevent abuses by illegal reimbursement of VAT from the budget.

The analysis of tax deductions and cost recoveries for example Public Company "Zaporizhstal".

Ключові слова: бюджетне відшкодування, електронні рахунки, Казначейство, ПДВ, платник податку, податкове зобов'язання, податкова накладна.

Key words: refund, electronic invoices, Treasury, VAT, taxpayer, tax liability, tax bill.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасний етап суспільного економічного зростання економіки України, орієнтація на євроінтеграцію, закликають звернути увагу на модернізацію казначейської системи в частині проведення операцій з підвищення ліквідності використання електронних рахунків.

Електронні рахунки в Казначействі сам по собі не вирішує завдання підвищення ефективності використання поточних активів і пасивів бюджету, а лише створює передумови для цього. Тим самим підвищується інтерес до теми формування ефективної моделі використання фінансових ресурсів бюджету, сконцентрованих на відкритих рахунках Казначейства.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питанням відкриття електронних рахунків в Казначействі присвячено цілу низку праць

вітчизняних науковців, серед яких слід відзначити П.Г. Петрашко, С.Е. Прокоф'єв, О.О. Чечуліна, С. Харченко, Й.Н. Бескид, М. Огданський, О.Д. Василик, С.І. Юрій, О. Даневич та інші.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Дослідити особливості відкриття електронних рахунків платників податків у системі електронного адміністрування ПДВ відкриваються в Казначействі.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Електронний рахунок у системі електронного адміністрування ПДВ — рахунок, відкритий платнику податку в Казначействі, на який платником перераховуються кошти з власного поточного рахунку в сумах, необхідних для збільшення розміру суми, на яку платник податку має право зареєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригування кількісних і вартісних показників до податкової накладної в ЄРПН, а також у сумах, недо-

статніх для сплати до бюджету узгоджених податкових зобов'язань з цього податку.

Система електронного адміністрування податку на додану вартість призначена для безперервного оперативного контролю формування важливої складової бюджету країни — податку на додану вартість. Головною метою впровадження СЕА ПДВ є запобігання зловживань шляхом незаконного отримання відшкодування ПДВ із бюджету.

Завдяки СЕА ПДВ інформація про обсяги бюджетних ресурсів з ПДВ стає доступною у кожний момент часу (а не по закінченню звітного періоду, коли платники склали декларації), крім того, СЕА ПДВ дає можливість оперативно регулювати процес формування зобов'язань і податкового кредиту кожного з платників таким чином, щоб в цілому по країні сума відшкодування ПДВ не перевищувала суму надходжень цього податку до бюджету.

Система електронного адміністрування ПДВ не вносить кардинальних змін в загальні принципи стягування ПДВ, затверджені Кодексом. Норми Кодексу, що визначають коло платників ПДВ, об'єкт оподаткування, принципи формування податкових зобов'язань та податкового кредиту, залишаються незмінними.

Для кожного платника податку Казначейством відкрито один електронний рахунок.

Казначейство відповідно до вимог ст. 69 Податкового кодексу України надсилає ДФС повідомлення про відкриття електронного рахунка платника податку не пізніше наступного робочого дня з дня його відкриття.

Після надходження такого повідомлення ДФС інформує платника податку про реквізити його електронного рахунка.

Електронні ПДВ — рахунки — одна з головних складових СЕА ПДВ. Саме за допомогою ПДВ — рахунків здійснюється безперервний та ефективний контроль формування та відшкодування податку на додану вартість.

Створення ПДВ — рахунку не потребує додаткових дій від власників бізнесу чи бухгалтерів — рахунок відкриває Казначейство на підставі даних ДФС та сповіщає про це платника податків. Відкриття та обслуговування електронних рахунків здійснюється на безоплатній основі, так само як і надання інформації про рух коштів на них (за відповідним запитом платник податків) без обмеження в кількості запитів і в часі.

Відкриття та обслуговування електронних рахунків Казначейством здійснюється на безоплатній основі. Інформація про рух коштів на електронних рахунках платникам податку надається ДФС України за відповідним запи-

том платника на безоплатній основі без обмеження кількості запитів та у часі.

Кошти з електронного рахунку платника ПДВ перераховуються Казначейством в автоматичному режимі до бюджету та/або на рахунок, відкритий у банку та/або органі Казначейства сільськогосподарськими підприємствами — суб'єктами спеціального режиму оподаткування, визначений статтею 209 Кодексу, для акумулювання сум податку, що нараховуються на вартість поставлених ними сільськогосподарських товарів (послуг), у порядку, передбаченому статтею 209 Кодексу (далі — спеціальні рахунки). Таке перерахування коштів здійснюється на підставі реєстрів платників ПДВ, який автоматично формується ДФС та надсилається Казначейству.

Казначейство відповідно до вимог статті 69 Кодексу надсилає ДФС повідомлення про відкриття електронного рахунка/додаткового електронного рахунка у день відкриття рахунка. Після надходження такого повідомлення ДФС інформує платника податку про реквізити його електронних рахунків.

Під час перерахування коштів із власного рахунка на електронний рахунок ПДВ, поле "Призначення платежу" платіжного доручення необхідно заповнити згідно із вимогами щодо заповнення реквізитів розрахункових документів, викладених у додатку 8 до Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 21.01.2004 р. № 22.

У разі перерахування до бюджету Казначейством України ПДВ у системі електронного адміністрування ПДВ платіжка буде мати наступний вигляд:

*	242	код за ЄДРПОУ платника	перераховано до бюджету ПДВ в системі електронного адміністрування	-	-	-
1	2	3	4	5	6	7

1 — службовий код ("*");

2 — код виду сплати ("242" — Надходження до бюджету коштів із рахунка в системі електронного адміністрування ПДВ);

3 — код за ЄДРПОУ платника, із рахунка якого Казначейство України перераховує кошти до бюджету в системі електронного адміністрування ПДВ;

4 — друкується роз'яснювальна інформація про призначення платежу;

5 — не заповнюється;

6 — не заповнюється;

7 — не заповнюється.

Окрім того, було введено нові коди виду сплати:

242 — надходження до бюджету коштів із рахунка в системі електронного адміністрування ПДВ;

244 — сплата грошового зобов'язання за уточнюючим розрахунком у разі застосування податкового компромісу*;

246 — сплата грошового зобов'язання за податковим повідомленням-рішенням у разі застосування податкового компромісу*.

З 2016 року при виникненні бюджетного відшкодування, платник податку може спрямувати відшкодування в погашення податкового боргу або сплату інших податків і зборів.

Бюджетне відшкодування ПДВ може бути отримане лише в межах суми, розрахованої за магічною формулою на момент отримання контролюючим органом податкової декларації.

ПАТ "Запоріжсталь" — підприємство з повним металургійним циклом, яке займає лідируючі місця по виробництву сталі в Україні, обсягами експорту, постачання валюти, а також податкових відрахувань. У 2015 році комбінат перерахував до бюджетів усіх рівнів близько 2,5 млрд гривень, що перевищує показники 2014 року на 73%.

Так, за даними Державної Казначейської служби України на ПАТ "Запоріжсталь" протягом 2015—2014 рр. відбулось повернення податків та зборів у т.ч. ПДВ у розмірі 3357511,0 грн. та 1887136,0 грн. відповідно.

Тобто система електронного адміністрування ПДВ, що організована на центральному рівні ДФС, забезпечує автоматичний облік у розрізі платників податку:

— сум податку, що містяться у виданих та отриманих податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі — ЄРПН), та розрахунках коригування до них;

— сум податку, сплачених платниками при ввезенні товарів на митну територію України;

— сум поповнення та залишку коштів на рахунках у системі електронного адміністрування ПДВ;

— суми податку, на яку платники мають право зареєструвати податкові накладні в ЄРПН.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Отже, електронні рахунки відкриваються Казначейством автоматично на підставі реєстру платників податку, який ДФС після присвоєння особі індивідуального податкового номера платника ПДВ надсилає Казначейству.

Тобто відкриття та обслуговування електронних рахунків Казначейством здійснюється на безоплатній основі. Інформація про рух коштів на електронних рахунках платникам податку надаватиметься ДФС за відповідним їх запитом на безоплатній основі без обмеження кількості запитів та в часі.

Таким чином, кошти з електронного рахунка установи — платника ПДВ перераховуються Казначейством в автоматичному режимі виключно до бюджету на підставі реєстрів платників ПДВ, який автоматично формується ДФС та надсилається Казначейству.

Література:

1. Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України" від 31.07.2014 р. № 1621-VII (із змінами та доповненнями).

2. Податковий кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI (із змінами та доповненнями).

3. Постанова Кабінету Міністрів України 16 жовтня 2014 р. № 569 "Деякі питання електронного адміністрування податку на додану вартість".

4. Постанова Правління Національного банку України 21 січня 2004 р. N 22 "Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті".

5. Лист Державної казначейської служби України "Щодо сплати податків, зборів та обов'язкових платежів" від 21.03.2014 р. № 16-11/445-6614.

References:

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), The Law of Ukraine "On Amendments to the Tax Code of Ukraine and some other legislative acts of Ukraine", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/909-19> (Accessed 28 september 2016).

2. Tax Code of Ukraine available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Accessed 28 september 2016).

3. Cabinet of Ministers of Ukraine (2014), "Some issues of electronic administration of VAT", available at: (<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/569-2014-p>) (Accessed 28 september 2016).

4. National Bank of Ukraine (2004), "As for taxes, fees and charges", available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04> (Accessed 28 september 2016).

5. State Treasury Service of Ukraine (2014), "On establishment of territorial bodies of the State Financial Inspection", available at: <http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/oneregulations/23331> (Accessed 28 september 2016).

Стаття надійшла до редакції 02.10.2016 р.